

Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας του Ειδικού Παιδαγωγού

Παγκύπριος Σύνδεσμος Ειδικών Παιδαγωγών «ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π.»

Επιμελητές του κώδικα κατά αλφαβητική σειρά:

Αναγνωστόπουλος Γιώργος, Αποστόλου Χριστίνα, Λοβαρή Ελένη, Μαχαλεπή Μαρία, Παναγή Μαρία, Πενταρά Βασιλική, Στάθη Μαρία, Φαντάρου Νάταλυ, Φιλίππου Μαρία, Χ΄Γιαννακού Αναστασία.

Η αναγκαιότητα δημιουργίας του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας για το επάγγελμα του Ειδικού Παιδαγωγού, προκύπτει, προκειμένου να διασφαλιστεί η όσο το δυνατόν ορθότερη ηθικά και επιστημονικά εξάσκηση του επαγγέλματος του Ειδικού Παιδαγωγού. Ο ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π. ασπάζεται τη χρήση των πιο κάτω καθηκόντων και καλεί τα μέλη του να συμμορφώνονται και να δρουν με γνώμονα αυτούς.

Γενικές πληροφορίες

Γενικό σχολείο: Το τυπικό σχολείο της γειτονιάς του κάθε μαθητή/τριας, στο οποίο παρέχεται εκπαίδευση.

Γενική τάξη: Τυπική τάξη του γενικού σχολείου, όπου οι μαθητές/τριες ακολουθούν συγκεκριμένο αναλυτικό πρόγραμμα για κάθε γνωστικό αντικείμενο.

Σχολείο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης: Το Σχολείο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης είναι δημόσιο σχολείο που ιδρύεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου για παροχή ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης σε μαθητές με αναπηρίες. Τα σχολεία αυτά στελεχώνονται με το αναγκαίο διδακτικό και άλλο επιστημονικό (ψυχολόγοι, λογοθεραπευτές, γιατροί, φυσιοθεραπευτές και άλλοι) και βοηθητικό προσωπικό και εφοδιάζονται με σύγχρονα μέσα που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Άτομα με αναπηρίες (ΑμεΑ):

Στο άρθρο 1 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα άτομα με αναπηρία αναφέρεται ότι «στα άτομα με αναπηρία συμπεριλαμβάνονται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, νοητικές, πνευματικές ή αισθητηριακές βλάβες, οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια δύνανται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους».

Άρθρο 1^ο

Γενικά καθήκοντα του/της Ειδικού Παιδαγωγού.

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός οφείλει:

- να είναι άτομο έντιμο και ανεπίληπτο τόσο στην ιδιωτική όσο και στη δημόσια ζωή του/της, να συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία και να συμπεριφέρεται κατά τρόπο αντάξιο, προς την αξιοπρέπεια και την εμπιστοσύνη, τις οποίες εμπνέει και προϋποθέτει το εκπαιδευτικό επάγγελμα.
- να διατηρεί λευκό ποινικό μητρώο.
- να διασφαλίζει την επιστημονική και επαγγελματική του/της ανεξαρτησία.
- να μπορεί να ασκεί άλλο επάγγελμα, δεδομένου πως δεν επηρεάζει το ρόλο του/της ως Ειδικός/ή Παιδαγωγός.
- να αποκαλύπτει τυχόν παράνομη άσκηση της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, όταν πέσει στην αντίληψή του/της, από επαγγελματίες ή μη που δεν έχουν τα νόμιμα προσόντα παροχής υπηρεσιών Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.
- να χρησιμοποιεί θεμιτά και αξιοπρεπή μέσα προσέλκυσης πελατείας, χωρίς μεσάζοντες.
- να αποφεύγει, να απέχει και να προστατεύεται από ενέργειες που πιθανόν να υπονοούν ότι καταφεύγει σε εξαπάτηση ή εκμετάλλευση των ατόμων, στα οποία προσφέρει υπηρεσίες, και των οικογενειών τους, προκειμένου να εξυπηρετήσει δικά του/της ιδιοτελή συμφέροντα. Τέτοιες ενέργειες πρέπει κατ' επέκταση να προλαμβάνονται έγκαιρα.
- να διασφαλίζει ότι σε καμία περίπτωση η λήψη ποσοστού ή προμήθειας για την παραπομπή παιδιών και ενηλίκων με αναπηρία σε επαγγελματίες, για αξιολόγηση ή/και παροχή παρέμβασης, θεωρείται ανεπίτρεπτη ενέργεια.

- να συνεργάζεται στενά και εποικοδομητικά με δημόσιες αρχές και υπηρεσίες και πιο συγκεκριμένα, με φορείς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Υγείας και Υπουργείου Εργασίας, με άλλους επιστημονικούς συλλόγους/συνδέσμους, όπως και με τα συλλογικά όργανα των ατόμων με αναπηρίες ή των οικογενειών τους, τηρώντας τα άρθρα του παρόντος Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας.
- να παρέχει εκπαιδευτικές παρεμβατικές υπηρεσίες στο υψηλότερο επίπεδο και στη καλύτερη δυνατή ποιότητα.
- να παρακολουθεί δια βίου τις επιστημονικές εξελίξεις του κλάδου του/της, όπως και άλλων κλάδων που εμπλέκονται ή επηρεάζουν ή συνεργάζονται με την Ειδική Αγωγή, να εφαρμόζει και να προασπίζεται τη νομοθεσία και τους κανονισμούς περί Ειδικής Εκπαίδευσης. Επιπλέον, οφείλει να συνεισφέρει, όποτε έχει τη δυνατότητα στην τροποποίηση της υφιστάμενης και στη διαμόρφωση σύγχρονης εκπαιδευτικής πολιτικής, με κύρια επιδίωξη τη βελτίωση της νομοθεσίας, όπου κρίνεται απαραίτητο, προασπίζοντας το δικαίωμα στη διαφορετικότητα και τη συνεχή αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών στα άτομα με αναπηρίες. Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός μπορεί να υποβάλλει προτάσεις, τις οποίες ο ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π. θα προωθεί στους αρμόδιους φορείς.

Άρθρο 2^ο

Καθήκοντα του Ειδικού/ής Παιδαγωγού προς τα ΑμεΑ και τις οικογένειες τους.

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός οφείλει:

- να αντιμετωπίζει και να παρέχει τις υπηρεσίες του/της σε όλα τα άτομα με αναπηρίες που αναλαμβάνει, με γνώμονα την αμεροληψία και την ίση μεταχείριση, φροντίδα, επιμέλεια και αφοσίωση, ανεξάρτητα από εξωγενείς κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες ή την ιδιαιτερότητα και βαρύτητα της κάθε περίπτωσης, πάντοτε χωρίς να επηρεάζεται από προσωπικά αισθήματα, συμφέροντα ή προκαταλήψεις.
- να παραπέμπει τα περιστατικά με τα οποία ασχολείται σε διαγνωστικά/θεραπευτικά κέντρα ή σε άλλους επαγγελματίες, όπως και να καθορίζει τη συχνότητα των εκπαιδευτικών συναντήσεων του/της με το άτομο, δικαιολογώντας γραπτά την εισήγησή του, υπολογίζοντας πάντοτε το είδος, το βαθμό και τη σοβαρότητα της αναπηρίας, όπως και το αίτημα του ίδιου του ατόμου που θα δεχθεί τις υπηρεσίες ή των οικείων του.
- να παραχωρεί στο άτομο με αναπηρίες ή/και στην οικογένειά του, γραπτώς και ενυπογράφως, οποιαδήποτε αξιολόγηση ή εισήγηση έχει να προτείνει.
- να αποφεύγει να βάζει το άτομο ή/και τους οικείους του σε περιττή ταλαιπωρία και αχρείαστα έξοδα με εκπαιδευτικές συναντήσεις, θεραπευτικές συνεδρίες ή/και αγωγή από επαγγελματίες, που επικαλύπτουν ο ένας τον τομέα δράσης του άλλου.
- να παρέχει γραπτώς το είδος και την ποιότητα της παρέμβασης που εισηγείται, όποτε συμμετέχει σε πολυθεματική επιστημονική ομάδα αξιολόγησης ενός ατόμου με αναπηρίες, ανάλογα με την εκάστοτε περίπτωση, στοχεύοντας εξ

ολοκλήρου στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ατόμου και των οικείων του και στην κάλυψη των εκπαιδευτικών του αναγκών, συνυπολογίζοντας σε κάθε περίπτωση τις ιδιαιτερότητες, τις ανάγκες και τις επιθυμίες της κάθε οικογένειας.

- να ενημερώνει γραπτώς τον ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π. και τις αρμόδιες υπηρεσίες, όταν πέσει στην αντίληψή του/της περίπτωση στην οποία η νομοθεσία και οι κανόνες που εμπíπτουν σε αυτή και αφορούν την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρίες παρακωλύονται, καταπατούνται ή δεν εφαρμόζονται όπως προνοείται. Οφείλει, επίσης, να αναφέρει στον ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π. κάθε περίπτωση τοποθέτησης εκπαιδευτικού σε θέση Ειδικού Παιδαγωγού στο δημόσιο ή/και τον ιδιωτικό τομέα, όπου δεν υπάρχουν τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται από το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση αυτή.
- να επιδιώκει και να υπερασπίζεται τη λειτουργική ένταξη των παιδιών με αναπηρίες σε όλα τα σχολεία της χώρας. Επιπρόσθετα, σε περίπτωση παιδιών με αναπηρίες που φοιτούν σε ειδική μονάδα, να προωθείται και να υποστηρίζεται η λειτουργική τους ένταξη στη γενική τάξη.
- να διευκολύνει την αναπλήρωση ή αντικατάστασή του/της από άλλο συνάδελφο, όταν στον ιδιωτικό τομέα προκύψουν σοβαροί λόγοι για τους οποίους ο/η ίδιος/α κρίνει ότι χρειάζεται να διακόψει την παροχή των υπηρεσιών του/της προς ένα άτομο με αναπηρίες και την οικογένεια του, αφού ενημερώσει κατάλληλα τους εμπλεκόμενους.
- να φροντίζει με κάθε δυνατό τρόπο τη διασφάλιση του επαγγελματικού απορρήτου, περιορίζοντας τις αναφορές και τις συζητήσεις για θέματα που αφορούν το/την μαθητή/τρια του/της με αναπηρίες και την οικογένεια του/της

με άλλους επαγγελματίες σε χώρους όπου να διαφυλάσσονται τα προσωπικά τους δεδομένα, και μόνο σε περιπτώσεις όπου είναι ουσιαστικά απαραίτητο.

Άρθρο 3^ο

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός και οι υπευθυνότητες του/της στην εκπαιδευτική πράξη.

Ο/Η Ειδικός/η Παιδαγωγός οφείλει:

- να επιλέγει και να χρησιμοποιεί μεθόδους, εξοπλισμό, υλικά και μέσα, τα οποία να είναι κατάλληλα, αντίστοιχα και προσαρμοσμένα στον τομέα που ειδικεύεται επιδιώκοντας τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς τους ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του κάθε ατόμου, στο οποίο πρόκειται να τις εφαρμόζει και να διαμορφώνει το εκπαιδευτικό περιβάλλον, ώστε να παρέχεται ασφάλεια και καταλληλόλητα προκειμένου να ενισχύεται η μάθηση (κατάλληλη χωροθέτηση, οργάνωση των υλικών, αφαίρεση ή αύξηση αισθητηριακών ερεθισμάτων κ.τ.λ.).
- να προασπίζεται τη διατήρηση σταθερού και λειτουργικού αριθμού μαθητών, που φοιτούν σε ειδικό σχολείο, σε ειδική μονάδα και σε γενική τάξη και είναι εγκεκριμένοι για παροχή Ειδικής Εκπαίδευσης.
- να επιλέγει και να χρησιμοποιεί εργαλεία αξιολόγησης και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, στα οποία απουσιάζει το όποιο δείγμα διάκρισης απέναντι στα άτομα με αναπηρία, τις οικογένειες τους, την ίδια την αναπηρία, όπως επίσης και απέναντι σε φυλετικές, εθνικές, θρησκευτικές ή κοινωνικοοικονομικές διαφορές.
- να προσαρμόζει και να διαφοροποιεί την εκπαιδευτική του/της πρακτική ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες, δεξιότητες και δυνατότητες του κάθε μαθητή του/της. Επιπλέον, οφείλει να διατηρεί αρχείο με συστηματικές καταγραφές των στόχων, των αξιολογήσεων και της προόδου του κάθε

μαθητή του/της και να προβαίνει στις απαραίτητες τροποποιήσεις και αναθεωρήσεις.

- να συνεργάζεται στενά και να συντονίζεται με επαγγελματίες άλλων ειδικοτήτων που ασχολούνται με μαθητές του/της, σε όλες τις φάσεις και επίπεδα (αρχική αξιολόγηση, εκπαιδευτική/θεραπευτική παρέμβαση, επαναξιολογήσεις, πολυθεματικές συναντήσεις) και να εισηγείται αμερόληπτα και με επιστημονικά δεδομένα την επανάληψη συγκεκριμένης τάξης/βαθμίδας, την προαγωγή σε επόμενη τάξη/βαθμίδα, την αλλαγή σχολικού πλαισίου, την ένταξη ή τον τερματισμό παροχής Ειδικής Εκπαίδευσης, ανάλογα με τη μαθησιακή, συναισθηματική και κοινωνική εικόνα και την επίτευξη των εξατομικευμένων στόχων που τέθηκαν.
- να παρέχει Ειδική Εκπαίδευση σε κάθε περίπτωση αναπηρίας (π.χ. Κώφωση, Τύφλωση, Νοητική Καθυστέρηση, Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, Κινητικές Δυσκολίες), ειδικών μαθησιακών δυσκολιών (π.χ. Δυσλεξία, Δυσαναγνωσία, Δυσγραφία, Dyscalculia-Δυσαριθμησία), σε όλες τις σχολικές βαθμίδες (π.χ. προσχολική, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση) ανάλογα με την ειδικότητα και την ακαδημαϊκή του/της εξειδίκευση.

Άρθρο 4^ο

Ο/Η Ειδικός/Η Παιδαγωγός και η στάση του/της σε θέματα διαχείρισης της συμπεριφοράς.

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός οφείλει:

- να συμμετέχει σε πολυθεματικές διεπιστημονικές ομάδες μαζί με άλλους επαγγελματίες, την οικογένεια και τον/την διευθυντή/τρια του σχολείου, προκειμένου να επιχειρείται μια σφαιρική διαχείριση της συμπεριφοράς του ατόμου με αναπηρία.
- να αποθαρρύνει, να αποτρέπει και να καταγγέλλει συμπεριφορά συναδέλφου εκπαιδευτικού ή άλλου επαγγελματία, που συμμετέχει στη διεπιστημονική ομάδα παρέμβασης, όταν αυτή είναι υποτιμητική, προσβλητική ή ανήθικη προς το άτομο με αναπηρία.
- να εφαρμόζει μεθόδους ή πρακτικές τροποποίησης της συμπεριφοράς, στις οποίες έχει εκπαιδευτεί και οι οποίες δεν υποτιμούν την αξιοπρέπεια, δε θίγουν το άτομο ή καταπατούν τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα του ατόμου με αναπηρία (π.χ. σωματικές ποινές, απαρχαιωμένες τιμωρίες).
- να περιλαμβάνει στο Ατομικό Πρόγραμμα Εκπαιδυσής του/της μαθητή/τριας με αναπηρία σαφείς, ξεκάθαρους και μετρήσιμους στόχους για τη διαχείριση της συμπεριφοράς του/της.

Άρθρο 5°

Οι σχέσεις του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού με τις οικογένειες των ατόμων με αναπηρία.

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός οφείλει:

- να προσπαθεί και να αναπτύσσει υγιείς και εποικοδομητικές σχέσεις με την οικογένεια του ατόμου με αναπηρίες, δομημένες στις θεμελιώδεις αρχές του αμοιβαίου σεβασμού και της αναγνώρισης του ρόλου και του έργου αμφοτέρων, στοχεύοντας στην ολόπλευρη ανάπτυξη του ατόμου.
- να εκμεταλλεύεται και να συμπεριλαμβάνει τις γνώσεις και τις εμπειρίες της οικογένειας του ατόμου με αναπηρίες σε όλες τις φάσεις της εκπαιδευτικής παρέμβασης, από την αξιολόγηση, στον σχεδιασμό και την καθημερινή πρακτική εφαρμογή της.
- να δημιουργεί ευκαιρίες και να διατηρεί την συνεχή επικοινωνία ανάμεσα σε οικογένεια και επαγγελματίες, διασφαλίζοντας το απόρρητο, την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την εχεμύθεια.
- να ενημερώνει την οικογένεια για τα βασικά δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες στην εκπαίδευση, αλλά και για οποιαδήποτε πρακτική, στάση ή συμπεριφορά που δύναται να τα καταπατήσει.
- να αναγνωρίζει, να σέβεται και να λαμβάνει υπόψη στην εκπαιδευτική παρέμβαση τις όποιες πολιτισμικές, κοινωνικοοικονομικές ή εθνικές διαφορές που ενδέχεται να ενυπάρχουν σε οικογένειες μαθητών του/της με αναπηρίες.
- να προωθεί και να προτρέπει την οικογένεια να εκπαιδεύεται και να επιμορφώνεται σε θέματα που αφορούν την αναπηρία και την εκπαίδευση

των ατόμων με αναπηρίες, με έγκυρη και επιστημονική ενημέρωση (σχολές γονέων, ομάδες στήριξης, σεμινάρια κ.τ.λ.).

- να συνυπολογίζει και να συμπεριλαμβάνει τις προτεραιότητες και τα αιτήματα της οικογένειας, όταν δομεί το ατομικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και όταν θέτει τους στόχους της παρέμβασης για το άτομο με αναπηρίες.

Άρθρο 6°

Τα δικαιώματα του ατόμου με αναπηρίες και της οικογένειάς του στα πλαίσια του δημόσιου σχολικού πλαισίου πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το άτομο με αναπηρία:

- έχει το δικαίωμα να λαμβάνει όλες τις προσφερόμενες υπηρεσίες στο πλαίσιο το οποίο φοιτά, οι οποίες να είναι προσαρμοσμένες και κατάλληλες ανάλογα με τις ανάγκες του.
- έχει δικαίωμα να λαμβάνει Ειδική Εκπαίδευση, είτε εξατομικευμένα είτε σε ομαδικό επίπεδο, όπως και να εντάσσεται λειτουργικά στη γενική τάξη, πάντοτε δεχόμενο τον οφειλόμενο σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια του.
- δικαιούται εκπαίδευση, η οποία αφορά την εξατομικευμένη Ειδική Εκπαίδευση, τις υπηρεσίες διάγνωσης, αξιολόγησης και υποστήριξης, και την φοίτηση σε κατάλληλο σχολικό πλαίσιο ανάλογα με τις ανάγκες και τις δεξιότητες του.
- ή/και η οικογένεια του (σε περιπτώσεις όπου το ίδιο άτομο δεν είναι σε θέση λόγω ηλικίας, ή αναπηρίας να αναλάβει την ευθύνη) έχουν το δικαίωμα να συναινέσουν ή να αρνηθούν κάθε διαγνωστική, εκπαιδευτική ή θεραπευτική παρέμβαση, για την οποία του γίνεται παραπομπή.
- ή/και η οικογένεια του έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν και να λάβουν την οποιαδήποτε πληροφόρηση και ενημέρωση που αφορά την κατάσταση του. Επιπρόσθετα, η πληροφόρηση αυτή, οφείλει να σκιαγραφεί και να περιγράφει σφαιρικά και με επάρκεια την εκάστοτε εικόνα του,

συνυπολογίζοντας τις εκπαιδευτικές, κοινωνικές και οικονομικές παραμέτρους που δύναται να επηρεάζουν την κατάστασή του, προκειμένου να είναι σε θέση το ίδιο ή η οικογένειά του να πάρουν τις όποιες αποφάσεις χρειάζεται κάθε φορά, ακόμη και αν αυτές αφορούν την μετέπειτα πορεία του.

- ή/και η οικογένεια του είναι ελεύθεροι να δεχθούν ή να απορρίψουν συνεργασία και συμμετοχή σε ερευνητικά ή εκπαιδευτικά προγράμματα, ενώ η συγκατάθεση τους για τυχόν συμμετοχή τους, μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή.
- ή/και η οικογένεια του έχουν δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων της ιδιωτικής τους ζωής, διασφαλίζοντας τον απόρρητο χαρακτήρα των πληροφοριών και του περιεχομένου των εγγράφων που παραχωρούνται, του φακέλου του ατόμου, όπως και των όποιων εκπαιδευτικών σημειώσεων, σχολίων και εντύπων.

Άρθρο 7^ο

Κανόνες ηθικής και δεοντολογίας που ο/η Ειδικός/ή Παιδαγωγός ακολουθεί στην έρευνα.

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός:

- φροντίζει ώστε να εξασφαλίσει την έγγραφη και ενυπόγραφη δήλωση του ατόμου με αναπηρίες ή των γονέων/κηδεμόνων του όταν δέχεται να συμμετέχει σε έρευνα.
- φροντίζει ώστε όλες οι ερευνητικές διαδικασίες που πρόκειται να ακολουθηθούν προστατεύουν τα δικαιώματα και τα προσωπικά δεδομένα των ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα.
- ερμηνεύει και δημοσιεύει τα ερευνητικά αποτελέσματα με ειλικρίνεια, ακεραιότητα, ακρίβεια, αμεροληψία και υψηλό ακαδημαϊκό επίπεδο.
- οφείλει, προασπίζοντας το άτομο με αναπηρίες, να προτείνει και να υποστηρίξει διακοπή οποιασδήποτε ερευνητικής δραστηριότητας, η οποία ενδέχεται να επιφέρει ανεπιθύμητες συνέπειες για το άτομο που συμμετέχει.
- οφείλει να λαμβάνει όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις, προκειμένου να αποφευχθεί η όποια πιθανή μη επιστημονική ή εξακριβωμένη εφαρμογή ή δημοσίευση ερευνητικής δραστηριότητας από τον/την ίδιο/α ή άλλα άτομα.

Άρθρο 8^ο

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός ως μέλος διεπιστημονικής ομάδας.

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός:

- αναγνωρίζει και σέβεται την επαγγελματική ή επιστημονική εξειδίκευση και τον ρόλο των υπόλοιπων μελών της Διεπιστημονικής Ομάδας που συμμετέχει, αλλά και των υπόλοιπων συναδέλφων του/της, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν διαφορετικά επιστημονικά αντικείμενα .
- προωθεί και διατηρεί εποικοδομητικές και αποτελεσματικές διαπροσωπικές σχέσεις με τους/τις συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων, συμβάλλοντας στη δημιουργία θετικής στάσης και σαφούς αντίληψης για το ρόλο του/της Ειδικού Παιδαγωγού.
- καλλιεργεί στους συναδέλφους του/της και σε άλλους επαγγελματίες θετική στάση απέναντι στα άτομα με αναπηρίες και τις οικογένειες τους, τονίζοντας τις δεξιότητες και τις δυνατότητές τους, παρά να εστιάζεται μόνο στις δυσκολίες τους, σκιαγραφώντας ένα αντικειμενικό και ισορροπημένο προσδιορισμό των δυνατοτήτων και των αδυναμιών τους, ως άτομα με αναπηρίες που ζουν σε μια δημοκρατική κοινωνία.
- προσφέρει συμβουλευτική καθοδήγηση, όπου και όταν υπάρχει η ανάγκη, σε άλλους Ειδικούς Παιδαγωγούς, σε εκπαιδευτικούς γενικής εκπαίδευσης και σε άλλο βοηθητικό ή ειδικό διδακτικό προσωπικό σχολείων, στα οποία φοιτούν, επισκέπτονται ή φιλοξενούνται άτομα με αναπηρίες.
- προσφέρει συμβουλευτική καθοδήγηση, όπου είναι απαραίτητο, σε επαγγελματίες που δουλεύουν ή συναναστρέφονται με άτομα με αναπηρίες εκτός των σχολικών πλαισίων.

- οφείλει να χρησιμοποιεί και να προωθεί την ορολογία που ενστερνίζεται ο ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π..

Άρθρο 9^ο

Καθήκοντα του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού προς συναδέλφους.

- Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός οφείλει να αποτρέπει τις επικρίσεις και τις αποδοκιμασίες του/της οποιουδήποτε/οποιασδήποτε Ειδικού/ής Παιδαγωγού που έτυχε να αναλάβει ένα άτομο με αναπηρίες πριν από τον/την ίδιο/α, τόσο εντός όσο και εκτός των εκπαιδευτικών ή σχολικών κύκλων, προφορικά, γραπτά ή με άλλα μέσα. Σε περίπτωση που εισέλθουν στην αντίληψη του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού ενέργειες ή παραλείψεις συναδέλφων, οι οποίες ξεκάθαρα και επί σκοπού εμποδίζουν/βλάπτουν την εκπαιδευτική εξέλιξη του ατόμου ή είναι αντίθετες προς την ηθική και τη δεοντολογία του εκπαιδευτικού σώματος και ειδικότερα του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού, οφείλει να το αναφέρει στις αρμόδιες αρχές και στη διοίκηση του ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π.. Επιπλέον, ο/η Ειδικός/ή Παιδαγωγός αποτρέπεται από το να δίνει προσοχή σε κακολογίες και επικρίσεις εναντίον του/της ιδίου/ιδίας ή άλλου/ης συναδέλφου, τις οποίες αναπόδεικτα του/της μεταφέρουν.
- Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός οφείλει να διαμορφώνει και να ασκεί το επάγγελμα του/της σε χώρους που είναι κατάλληλα προσαρμοσμένοι και εξοπλισμένοι.
- Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός αποτρέπεται από οποιαδήποτε ενέργεια αποσκοπεί στην προσφορά υπηρεσιών υποσκάπτοντας συνάδελφο ή βλάπτοντας με οποιονδήποτε τρόπο τα νόμιμα συμφέροντά του/της.
- Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός οφείλει να προσφέρει με τον τρόπο του/της υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στα άτομα με αναπηρίες και τις οικογένειές τους, ανεξάρτητα με το αν εξασκεί το επάγγελμα στον δημόσιο ή τον

ιδιωτικό τομέα, φροντίζοντας ώστε να παραμερίζονται ή να επιλύονται οι όποιες διαφορές μπορεί να προκύψουν ανάμεσα στον/ην Ειδικό/ή Παιδαγωγό του δημόσιου και στον/ην Ειδικό/ή Παιδαγωγό του ιδιωτικού τομέα. Πρώτιστο μέλημα του/της κάθε Ειδικού/ής Παιδαγωγού είναι η επικοινωνιακή και ωφέλιμη συνεργασία μεταξύ συναδέλφων και η διαφύλαξη του κλίματος ενότητας του κλάδου Ειδικής Αγωγής.

Άρθρο 10^ο

Η στάση του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού απέναντι στην αμοιβή των υπηρεσιών του/της.

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός:

- που ασκεί το επάγγελμα στον ιδιωτικό τομέα, οφείλει να παρέχει τις υπηρεσίες του/της με αμοιβή, χωρίς να δικαιούται να υποτιμά την αξία τους ή να εξαγγείλει με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο ότι δέχεται αμοιβή κατώτερη των 20 -40 ευρώ για κάθε 45λεπτη εκπαιδευτική παρέμβαση, όπως αυτή ορίστηκε στη 2^η Γενική Συνέλευση του ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π..
- δύναται να παρέχει τις υπηρεσίες του/της δωρεάν ή με αμοιβή κατώτερη της ισχύουσας, σε εξαιρετικές περιπτώσεις αποδεδειγμένα άπορων ή οικονομικά δυσχερούντων οικογενειών, πάντοτε με τρόπο που να αποκλείει τη διαφήμιση ή τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Οφείλει να χειρίζεται θέματα που αφορούν την αμοιβή του/της με λεπτότητα, απέχοντας από κάθε ενέργεια ή απαίτηση που μπορεί να κριθεί ως κερδοσκοπία ή αισχροκέρδεια.
- που εργοδοτείται στο δημόσιο τομέα δύναται να παρέχει τις υπηρεσίες του/της και στον ιδιωτικό τομέα, μόνο εφ' όσον τηρεί αυστηρά τους ειδικούς κανονισμούς.
- που υπηρετεί σε δημόσιο σχολείο, ακόμα και αν πληροί όλες τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις, αποτρέπεται από το να παρέχει τις υπηρεσίες του/της στον ιδιωτικό τομέα σε άτομα με αναπηρίες που φοιτούν στο σχολείο που υπηρετεί.

Άρθρο 11^ο

Καθήκοντα του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού προς τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ειδικών Παιδαγωγών (ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π.) .

Ο/Η Ειδικός/ή Παιδαγωγός:

- που είναι τακτικό μέλος στον ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π οφείλει να εκπληρώνει με συνέπεια όλα τα επιβεβλημένα καθήκοντα και υποχρεώσεις που έχει προς αυτόν, σύμφωνα με το καταστατικό λειτουργίας του Συνδέσμου.
- οφείλει ειδικότερα να είναι εγγεγραμμένο μέλος του ΠΑ.Σ.ΕΙ.Π., να ανανεώνει με συνέπεια την ετήσια συνδρομή του/της, να προσέρχεται στις Γενικές Συνελεύσεις, να αναλαμβάνει και να εκτελεί ευσυνείδητα κάθε υπηρεσία που του/της ανατίθεται, να εκπληρώνει τις οικονομικές του/της υποχρεώσεις τακτικά και έγκαιρα, να μετέχει στις ψηφοφορίες για την εκλογή των καταλληλότερων κατά τη κρίση του/της οργάνων διοίκησης, να βοηθά στην εύρυθμη λειτουργία του ΠΑ.ΣΕΙ.Π. όποτε του/της ζητηθεί και να εφαρμόζει τις αποφάσεις του Συνδέσμου και των Γενικών Συνελεύσεων, που λαμβάνονται νόμιμα και είναι δεσμευτικές προς το σύνολο.

Κάθε παράλειψη ή παράβαση των διατάξεων του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας ή των υποχρεώσεων του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού προς τον ΠΑ.ΣΕΙ.Π., καθώς και ενέργειες αντίθετες προς τις αποφάσεις του, επισύρει πειθαρχικές κυρώσεις σε βάρος του/της υπευθύνου/ης Ειδικού/ής Παιδαγωγού.

Βιβλιογραφία:

Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας του Ειδικού Παιδαγωγού, Πανελλήνια Ένωση Ειδικών Παιδαγωγών «Π.Ε.Ε.Π.»

Ο Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμος του 1999, Κύπρος

Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες του ΟΗΕ

* Για περισσότερες πληροφορίες για τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ειδικών Παιδαγωγών επικοινωνήστε: paseip2016@gmail.com